

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова за професійним спрямуванням»

обов'язкова загальна
за освітньо-професійною програмою
«Екологічна безпека»

підготовки бакалавра
у галузі знань 10 «Природничі науки»
за спеціальністю 101 «Екологія»
мова навчання українська

Рекомендовано кафедрою мовної
підготовки на 2024-2025 навчальний рік.
Протокол від 08 серпня 2023 року №1.

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної
дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».

2023 рік

Загальна інформація про освітній компонент

Принципи комунікативного підходу у викладанні освітнього компоненту та її практична спрямованість є пріоритетними.

У такий спосіб у здобувачів вищої освіти поетапно, циклічно та системно формується професійно зорієнтована комунікативна компетентність, що дозволяє з більшою ефективністю викладати і українську мову в межах нормативного курсу вивчення.

Під час викладання освітнього компоненту та самостійної роботи використовуються сучасні дидактичні методи навчання для вищої школи, технічні засоби навчання: тренувальні програми для ПК, навчальні відео, інтерактивні дошки та тести, мультимедійні лабораторії.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Лептуга Олена Костянтинівна, доцент кафедри мовної підготовки соціально-психологічного факультету, кандидат філологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 429. Робочий номер телефону – 707-34-27.
E-mail	leptuganews@gmail.com
Наукові інтереси	дискурс, інтертекстуальність
Професійні здібності	<ul style="list-style-type: none"> - знання та використання сучасних методик викладання української мови; - володіння сучасним програмним забезпеченням професійного спрямування; - дидактичні здібності; - науково-пізнавальні здібності; - емоційна стійкість; - комунікативні здібності; - організаторські здібності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=K-uSCkAAAAAJ&hl=uk Профіль у ORCID: https://orcid.org/0009-0009-3707-9633

Час та місце проведення занять з освітнього компоненту

Аудиторні заняття з освітнього компоненту проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table/group>).

Мета вивчення освітнього компоненту: набуття здобувачами загальної компетентності «здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово». У результаті вивчення цього освітнього компоненту у здобувачів вищої освіти підвищується рівень володіння сучасною українською літературною мовою, вони набувають теоретичних знань про фахове спілкування, його етапи й роль у професійній діяльності, засвоюють термінологію майбутньої спеціальності, а також покращується їхня мовна та мовленнєва культура.

Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна
Статус освітнього компоненту	загальна обов'язкова
Навчальний рік	2024-2025
Семестр	4-й
Обсяг освітнього компоненту:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	4
- практичні заняття	2
- семінарські заняття	-
- лабораторні заняття	-
- курсовий проект (робота)	-
- інші види занять	-
- самостійна робота	84
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	-
Форма підсумкового контролю	
(курсова робота (курсний проект); диференційний залік; іспит)	Іспит

Передумови для вивчення освітнього компоненту

Знання, отримані під час вивчення освітнього компоненту «Українська мова за професійним спрямуванням» базуються на здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здобутої протягом вивчення освітнього компоненту «Українська мова» у загальноосвітньому навчальному закладі.

Результати навчання та компетентності з освітнього компоненту

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екологічна безпека» вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.	ПРН14
Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Здатність застосовувати набуті знання та навички у професійній сфері діяльності.	ДРН1

- формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	ЗК04
Очікувані компетентності з освітнього компоненту	ОКД
Здатність спілкуватися державною мовою у професійній сфері діяльності.	ОКД1

Програма освітнього компоненту

Теми освітнього компоненту:

МОДУЛЬ 1. Усне професійне мовлення

Тема 1.1. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови, її наукові концепції. Українська мова у сфері екології.

Тема 1.2. Професійна мовнокомунікативна компетенція: застосування знань з української мови у сфері екології. Мовні норми.

Тема 1.3. Професійна (екологія) сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Історичні етапи взаємодії суспільства і природи та їх екологічні особливості

Тема 1.4. Комунікативні ознаки культури мовлення під час роботи на місці екологічних катастроф.

Тема 1.5. Поняття професійного спілкування. Як комунікувати про наслідки радіаційного забруднення земель в Україні та проблему оптимального землекористування.

Тема 1.6. Вербальні й невербальні компоненти спілкування під час обговорення професійної теми «Несприятливі природно-антропогенні процеси деградації ґрунтово-земельного покриву».

Тема 1.7. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування (демонстрування культури мислення та навичок організації культурного

діалогу). Історія екології (виникнення, становлення та розвиток екології як науки). Історія природи рослин і тварин.

Тема 1.8. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.

Тема 1.9. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Як ефективно розповідати про сучасний стан навколишнього природного середовища України.

Тема 1.10. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Підготовка презентацій та повідомлень на тему «Екологічні проблеми України та її регіонів».

Тема 1.11. Усне професійне мовлення (модульна контрольна робота).

МОДУЛЬ 2. Писемне професійне мовлення

Тема 2.1. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів. Оформлювання сторінки.

Тема 2.2. Вимоги до тексту документа.

Тема 2.3. Заява. Види заяв. Рапорт. Автобіографія. Звіт. Службова записка. Фіксація природних і антропогенних екологічних катастроф у діловодстві.

Тема 2.4. Пресреліз. Повідомлення про захід «Запобігання аваріям і ліквідація їх шкідливих екологічних наслідків»

Тема 2.5. Реквізити службових листів спеціалістів-екологів та їх оформлювання.

Тема 2.6. Термін та його ознаки. Екотермінологія як система знань.

Тема 2.7. Термінологія екологічної сфери. Способи творення екологічних термінів у зв'язку з сучасністю.

Тема 2.8. Практикум з професійної термінології: популяції, природозаповідання, коливання та зміни клімату тощо.

Тема 2.9. Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект, презентації та повідомлення. Пошук інформації з використанням інтернет-джерел за темою «Види екологічної небезпеки».

Тема 2.10. Писемне професійне мовлення (модульна контрольна робота).

Тема 2.11. Підсумкове заняття за модулем писемне професійне мовлення.

Розподіл освітнього компоненту у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять: Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Заочна форма				
	Кількість годин				
	усьог о	у тому числі			
		лекці ї	практичні (семінарськ і) заняття	лаборатор ні заняття (інші види	самос тійна робот а

				занять)		
4- й семестр						
Модуль 1. Усне професійне мовлення						
Тема 1.1. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови, її наукові концепції. Українська мова у сфері екології.	6	2			4	
Тема 1.2. Професійна мовнокомунікативна компетенція: застосування знань з української мови в екологічній сфері. Мовні норми.	4				4	
Тема 1.3. Професійна (екологія) сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Історичні етапи взаємодії суспільства і природи та їх екологічні особливості.	4				4	
Тема 1.4. Комунікативні ознаки культури мовлення під час	4				4	

роботи на місці екологічних катастроф.						
Тема 1.5. Поняття професійного спілкування. Як комунікувати про наслідки радіаційного забруднення земель в Україні та проблему оптимального землекористування	4				4	
Тема 1.6. Вербальні й невербальні компоненти спілкування під час обговорення професійної теми «Несприятливі природно-антропогенні процеси деградації ґрунтово-земельного покриву».	4				4	
Тема 1.7. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування (демонстрування культури мислення та навичок організації культурного діалогу). Історія екології (виникнення, становлення та розвиток екології як науки). Історія природи рослин і	4				4	

тварин.						
Тема 1.8. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.	4				4	
Тема 1.9. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Як ефективно розповідати про сучасний стан навколишнього природного середовища України.	2				2	
Тема 1.10. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Підготовка презентацій та повідомлень на тему «Екологічні проблеми України та її регіонів».	4				4	
Тема 1.11. Усне професійне мовлення (модульна контрольна робота).	4				4	
Модуль 2. Писемне професійне мовлення						
Тема 2.1. Національний стандарт України.	6	2			4	
Тема 2.2. Вимоги до тексту документа.	4				4	

Тема 2.3. Заява. Види заяв. Рапорт. Автобіографія. Звіт. Службова записка. Фіксація природніх і антропогенних екологічних катастроф у діловодстві.	6		2		4	
Тема 2.4. Пресреліз. Повідомлення про захід «Запобігання аваріям і ліквідація їх шкідливих екологічних наслідків»	4				4	
Тема 2.5. Реквізити службових листів спеціалістів-екологів та їх оформлювання.	4				4	
Тема 2.6. Термін та його ознаки. Екотермінологія як система знань.	6				4	
Тема 2.7. Термінологія екологічної сфери. Способи творення екологічних термінів у зв'язку з сучасністю.	4				4	
Тема 2.8. Практикум з професійної термінології: популяції, природозаповідання, колювання та зміни клімату тощо.	4				4	
Тема 2.9.	4				4	

Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект. Пошук інформації з використанням інтернет-джерел за темою «Види екологічної небезпеки».						
Тема 2.10. Модульна контрольна робота №2	4				4	
Тема 2.11. Підсумкове заняття за модулем писемне професійне мовлення.			2			
Разом	90	4	2		84	

Теми практичних занять:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 2.3. Заява. Види заяв. Рапорт. Автобіографія. Звіт. Службова записка. Фіксація природних і антропогенних екологічних катастроф у діловодстві.	2
	Разом	2

Орієнтовна тематика лабораторних і семінарських занять – не передбачено планом.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення освітнього компоненту реалізується **в таких формах:** пояснення, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній освітній компоненті використовуються такі методи навчання і викладання:

- *методи навчання за джерелами набуття знань*: словесні методи навчання (пояснення, бесіда); наочні методи навчання (демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання*: аналітичний; дедуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається*: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- *інноваційні методи навчання*: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота*.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компоненту «Українська мова за професійним спрямуванням» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є іспит.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з освітнього компоненту здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми, передусім самостійно опрацьованого матеріалу.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з освітнього компоненту

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів
------------------------	-----------------------------	---	-------------------------------------

				за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	1	0	0
	практичні заняття*			
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)*	1	20	20
Разом за модуль 1				20
Модуль 2	лекції	1	0	0
	практичні заняття*	1	4	4
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)*	1	20	20
Разом за модуль 2				24
Разом за поточний контроль				44
II. Індивідуальні завдання (тест)				26
III. Підсумковий контроль (екзамен)				30
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти на лекції (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому припустився суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератур (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

Модульний контроль.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час виконання модульних контрольних робіт(оцінюється в діапазоні від 0 до 15 балів): :

15 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує обов'язкову та додаткову літературу, вільно володіє науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

14-12 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу, володіє науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань він демонструє не достатню глибину матеріалу та аргументації, допускає при цьому деякі незначні помилки.

11-8 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює певну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає певні помилки.

7-5 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компоненту, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

4-2 бали – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає певні помилки, відповідає на питання, що потребують однослівної відповіді.

1-0 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на іспиті:

25-30 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно виконав практичне завдання;

24-20 балів – достатньо володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні мовленнєві помилки.

19-15 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але поверхово аналізує матеріал без обґрунтування та аргументації, допускає суттєві мовленнєві помилки.

14-7 балів – недостатньо розкриває зміст теоретичного питання та практичного завдання, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6-1 бал – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдання.

Перелік теоретичних питань для підготовки до іспиту:

1. Державна мова — мова професійного спілкування.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова в Україні.
3. Комунікативне призначення мови в професійній сфері.
4. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
5. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
6. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора.
7. Типологія мовних норм.
8. Словники в професійному мовленні. Типи словників.
9. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.
10. Парадигма мовних формул. Вибір мовних одиниць у мовленні.
11. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів.
12. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового й розмовного стилів.
13. Текст як форма реалізації професійної діяльності.
14. Сутність спілкування. Спілкування і комунікація. Функції спілкування.
15. Види, типи й форми професійного спілкування. Основні закони спілкування.
16. Невербальні компоненти спілкування. Слухання і його роль у комунікації.
17. Гендерні аспекти спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування.
18. Поняття ділового спілкування. Стилї та моделі ділового спілкування.

19. Поняття комунікації, типи комунікацій, перешкоди та бар'єри комунікації.
20. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію.
21. Презентація як різновид публічного мовлення.
22. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.
23. Етикет телефонної розмови.
24. Класифікація документів.
25. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів.
26. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів.
27. Оформлення сторінки. Вимоги до тексту документа.
28. Документація з кадрово-контрактних питань.
29. Довідково-інформаційні документи.
30. Етикет службового листування.
31. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Науковий етикет.
32. Українська термінологія в професійному спілкуванні.
33. Історія і сучасні проблеми української термінології.
34. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузєва й вузькоспеціальна термінологія.
35. Термінологія обраного фаху.
36. Особливості наукового тексту й професійного наукового викладу думки. Жанри наукових досліджень.
37. Оформлення результатів наукової діяльності.
38. Вимоги до наукової статті. Основні вимоги до виконання та оформлення курсової, бакалаврської робіт.
39. Анотування і реферування наукових текстів. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.
40. Основні правила бібліографічного опису, оформлення посилань.

Політика викладання освітнього компоненту

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з освітнього компоненту (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються, які пропустили заняття, відпрацьовують).

3. Під час заняття користуватися мобільними пристроями дозволяється тільки з навчальною метою та з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про кількість накопичених ним балів у викладача освітнього компоненту та вести власний облік цих балів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Екологічна безпека» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 10 «Природничі науки» за спеціальністю 101 «Екологія». (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол № 11 від 28 червня 2023 р.)
https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/osvitni_programi/2023/101_EB_bak23.pdf
2. Стилїстика для державних службовців: навч. посіб. / Богданова І.Є., Лептуга О.К. Х., 2019. 130 с.
3. Українська мова (за професійним спрямуванням) : практикум / О.О. Старова, А.С. Промська. Х., НУЦЗУ, 2018. 100 с.
4. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.
https://alerta.kiev.ua/img/cms/PDF/Shevchuk_Ukr_mova_prof_spryamuv_23_Zmist.pdf
5. Шевчук С. В. Українське професійне мовлення : Навчальний посібник. К. : Алерта, 2022. 248 с.
6. Український правопис 2019 року. <https://dyskurs.net/ukrainskyi-pravopys-2019-roku/>
7. ДСТУ 4163:2020 Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів
<https://document.vobu.ua/doc/6310>

Допоміжна

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2020. 624 с.
3. Погиба Л.Г., Грибіниченко Т.О., Голіченко Л.М. Українська мова фахового спрямування. К.: Кондор, 2021. 348 с.

Розробник:

доцент кафедри мовної підготовки,
кандидат філологічних наук

Олена ЛЕПТУГА